

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-120/12-U

Název právnické osoby vykonávající činnost:	Speciální základní škola a Mateřská škola, Teplice, U Červeného kostela 110, příspěvková organizace
Sídlo:	U Červeného kostela 110, 415 02 Teplice
IČ:	70 839 913
Identifikátor:	600 023 664
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Dagmar Kellnerovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Místo inspekční činnosti:	U Červeného kostela 110, Teplice Duchcovská 53, Teplice Kmochova cesta 5, Teplice
Termín inspekční činnosti:	17. – 19. leden 2012

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

- Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79 -01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a mateřské školy. Mateřská škola (dále „MŠ“) svou činnost vykonává ve dvou odloučených pracovištích - ve stacionáři pro pohybově omezené děti (Kmochova cesta 5) a při nemocnici (Duchcovská 53). Na pracovišti při nemocnici je organizována i výuka pro hospitalizované žáky. Škola disponuje kapacitou 320 žáků, z toho 45 žáků základní školy speciální. V mateřské škole je kapacita 45 dětí a ve školní družině 32 žáci. V době konání inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 18 žáků v oboru vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální (dále „ZŠS“) nebo 79-01-B/001 Pomocná škola (dále „PŠ“). Počty žáků v tomto oboru jsou stabilní. V MŠ je aktuálně zapsáno ve třech třídách 33 dětí. Z tohoto počtu je 9 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, 1 dítě má odklad povinné školní docházky. Zřizovatelem školy je Ústecký kraj, zařízení je zřizováno prioritně pro žáky a děti se speciálními vzdělávacími potřebami. V současné době kapacitu zařízení naplňují žáci a děti se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním. V letošním školním roce provozuje škola přípravnou třídu pro sociálně znevýhodněné děti.

Žáci ZŠS jsou vyučováni v 1., 2., 7. a 8. ročníku dle Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠS“), který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“), jehož přílohami jsou školní vzdělávací program pro školní družinu a školní vzdělávací program pro přípravnou třídu. V ostatních ročnících je vyučováno podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Škola má zpracován i školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s přílohou pro žáky s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV-LMP“). Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením, zohledňují práci žáků se souběžnými vadami. Děti v MŠ jsou vzdělávány dle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PP“) zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“).

Škola soustavně optimalizuje podmínky vzdělávání dětí a žáků. Materiální a technické zázemí se v posledních třech letech podařilo zlepšit novým zařízením cvičné kuchyňky, vybudováním učebny výtvarné výchovy, anglického jazyka a hudebny. Modernizován byl Klub prevence (herní stoly). Do dřevodílny byly zakoupeny nové pracovní stoly a rekonstrukcí prošla podlaha a obložení stěn. Každoročně jsou nakupovány moderní pomůcky (digitální fotoaparáty, speciální PC programy). Zázemí pedagogických pracovníků 1. i 2. stupně bylo vylepšeno modernizací sboroven. Úpravy byly realizovány i na venkovních částech budovy a dvora. Nově zařízena byla výuková místnost v nemocnici při dětském oddělení, která je vhodně upravena na herní a vzdělávací část pro hospitalizované všech věkových kategorií. MŠ ve stacionáři byla zčásti vymalována. Úroveň školy je zvyšována za finanční podpory zřizovatele, sponzorů a získáváním prostředků z projektů. Z projektu EU peníze školám byla pořízena plazmová televize, dataprojektor a plátno.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola každoročně pořádá zápis do 1. ročníku, při přijímání zákonní zástupci musí předložit doporučující zprávu speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) nebo pedagogicko-psychologické poradny (dále „PPP“). Během zápisu jsou informováni o vzdělávací nabídce. Zákonní zástupci, kteří přehlašují své dítě z jiné školy, se mohou informace dozvědět z webových stránek nebo při osobní návštěvě. Děti do stacionáře jsou přijímány na základě doporučujících zpráv ošetřujícího lékaře. Předškolní vzdělávání ve stacionáři probíhá v součinnosti s rehabilitačními programy, v nemocnici je závislé na souhlasu lékaře a zákonných zástupců dítěte.

Škola vytváří podmínky vzdělávání žákům s lehkým a středním mentálním postižením. Žáci se souběžným postižením mají k dispozici asistenta pedagoga. U všech žáků je kladen důraz na individuální péči. S výsledky vzdělávání jsou zákonní zástupci průběžně seznamováni prostřednictvím žakovských knížek, kde jsou žáci motivačně hodnoceni známkami v kombinaci se slovním hodnocením dílčích úspěchů včetně chování. S činností školy a úspěchy žáků se zákonní zástupci a další zájemci můžou seznámit prostřednictvím žakovského časopisu Trnovánek. Zvyšování jednotlivých kompetencí ze ŠVP ZŠS sledují vyučující zadáváním samostatných prací, které vyhodnocuje vedení školy. Prioritními oblastmi školy je prevence rizikového chování a informovanost o budoucím uplatnění žáků. O profesní orientaci se stará výchovná poradkyně, směřuje žáky podle jejich individuálních schopností. Pozornost je zaměřena na práci se zákonnými zástupci, kteří jsou informováni o učebních oborech atd. Žáky ze základní školy speciální se každý rok daří umístit do dalšího vzdělávání. Zpětnou vazbou však škola zjišťuje, že ne všichni studium dokončí. Ve škole intenzivně pracuje metodik prevence rizikového chování. Zapojuje žáky do různých projektů v rámci vyučování i v mimoškolní činnosti. V odpoledních hodinách organizuje pobyt žáků v Klubu prevence. Sociometrickým šetřením škola zjistila, že se vysoké procento žáků nalézá ve značně ohroženém domácím prostředí. Tuto skutečnost se snaží kompenzovat působením na žáky v době jejich pobytu ve škole a v mimoškolních aktivitách. Škola monitoruje rizika neúspěšnosti a příčiny selhávání žáků. Nejčastějším důvodem je častá nepřítomnost ve škole. Na základě získané analýzy škola stanovuje postupy směřující ke zvýšení účinnosti podpory úspěšnosti žáků.

ŠVP ZŠS s motivačním názvem „Učíme se pro život“ je stále novým otevřeným materiálem. Vzhledem k tomu, že každý rok nejsou zastoupeni žáci všech ročníků, dochází k ověřování postupně. V rámci komparace s RVP ZŠS nebyly ve struktuře shledány nedostatky. Vzdělávací nabídka žáků se středně těžkým mentálním postižením je obohacena o mimoškolní činnost školní družiny a zájmovými kroužky (keramický, sportovní, klub prevence, logopedie, tvořivá dílna). ŠVP PV s motivačním názvem „Sluníčka“ byl komparován s RVP PV. Škola zareagovala na sdělení České školní inspekce a dopracovala nepřesné části programu. Předškolní vzdělávání je realizováno v souladu s cíli stanovenými v ŠVP PV prostřednictvím integrovaných bloků, je vhodně doplňováno kulturními pořady a společnými aktivitami s rodiči (besídky, Den otevřených dveří).

Sledované hodiny byly velmi dobře promyšlené, byla patrná dobrá příprava vyučujících. Žáci pracují s dostatečným množstvím pomůcek a dalším materiálem nezbytným pro splnění zadaných úkolů. Učitelky činnost dobře diferencují a individuálně se věnují jednotlivcům. Během práce žáky motivují neustálým dílčím hodnocením, zároveň je vedou k hodnocení vlastní práce a práce ostatních spolužáků. Ve třídách panovala přátelská atmosféra, žáci si vzájemně pomáhali. Učitelky svým trpělivým přístupem udržují pozornost a zájem o probírané učivo. Výsledky práce se opírají

o individuální schopnosti. Žáci komunikují na úrovni dané jejich schopnostem. Byl jim dáván dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru. Učitelky kladou důraz na dodržování strategií stanovených ŠVP ZŠS v oblastech komunikace a sociálního rozvoje. Žáci jsou vedeni ke zdravému způsobu života - například si ve třídě pravidelně čistí zuby, zapojují se do projektu Týden zdravých svačín, sbírají léčivé byliny atd. Ve výuce je věnována napříč předměty pozornost rozvoji přírodovědné gramotnosti.

Předškolní vzdělávání je realizováno v souladu s cíli stanovenými v ŠVP PV prostřednictvím integrovaných bloků. U nejmladších dětí se učitelky zaměřují na jejich adaptaci v prostředí mateřské školy, respektují jejich individuální potřeby a umožňují jim pobyt s blízkou osobou. Děti jsou vedené k zvládnutí sebeobsluhy, k vytváření zdravých životních návyků a osvojování pravidel. Starší děti učitelky vedou k postupnému osvojování znalostí a dovedností potřebných pro vstup do základní školy. Pro podporu zdraví jsou denně zařazovány zdravotně preventivní cvičení. V průběhu inspekčních hospitací učitelky přizpůsobovaly organizaci dne zájmům a potřebám dětí. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený. Uplatňováním převážně vhodných metod a forem práce se učitelkám daří vést děti k aktivnímu učení. V obou třídách byla zaznamenána vlídná, tvořivá a radostná atmosféra. Děti přirozeně využívaly dostupné pomůcky a hračky, dokázaly rozvinout hru, spolupracovaly, byly ohleduplné. Na dospělé se obracely s důvěrou, komunikovaly na úrovni svého věku. Většina dětí zná jednoduché znaky a pojmy, dokáže se orientovat v elementárním počtu a postupovat podle instrukcí. Učitelky užívaly pozitivní hodnocení dětí, což je motivovalo pro další aktivity. Méně prostoru bylo ponecháno dětem k sebehodnocení. Výsledky vzdělávání jsou sledovány prostřednictvím průběžného vlastního pozorování a individuálních záznamů. Realizované vzdělávací strategie vedou k postupnému naplňování stanovených očekávaných výstupů, k vytváření základů klíčových kompetencí a k účinné podpoře rozvoje funkčních gramotností dětí. Výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a schopnostem jednotlivých dětí.

Výsledky vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZŠS a ŠVP PV jsou na požadované úrovni.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka probíhá v souladu s uvedenými učebními dokumenty. Ve dvou třídách ZŠS vyučují vedle dvou třídních učitelek (jedna odborně nekvalifikovaná) tři vyučující (z nich jeden nekvalifikovaný) a jedna kvalifikovaná asistentka pedagoga. V mateřské škole jsou tři učitelky na plný úvazek (z toho jedna nekvalifikovaná). Na pracovišti v nemocnici jsou dvě kvalifikované učitelky, jedna pro MŠ a jedna pro ZŠ. Vysoký podíl kvalifikovaných pedagogů se kladně odráží na kvalitě výchovně-vzdělávacího procesu. V minulém školním roce žáci školy přihlásili jednoho pedagoga do soutěže Zlatý Ámos, pedagog postoupil až do semifinále. Vedení školy v rámci dalšího vzdělávání pedagogický pracovníků (dále „DVPP“) usiluje o zvyšování odborných poznatků především v oblastech speciální pedagogiky, prevence rizikového chování, zavádění nových metod ve výuce (činnostní učení) a managementu. Pro DVPP škola využila i vzdělávacích kurzů v rámci projektu EU peníze školám. DVPP podporuje realizaci školních vzdělávacích programů. V MŠ ředitelka upřednostnila získání odbornosti učitelek, DVPP je na úrovni samostudia. V letošním školním roce ve škole nejsou začínající pedagogové, sbor je stabilní.

Ve stacionáři a v nemocnici se na péči o děti a žáky podílejí fyzioterapeutky, dětské sestry a lékaři.

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Plní právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce podle platného školského zákona a jeho prováděcích předpisů. Tvoří tým se zástupkyní ředitele. Ředitelka školy je neustále v kontaktu s odloučenými pracovišti, pedagogické pracovnice se zúčastňují schůzí pedagogických rad. Řízení školy se opírá o roční plány práce, hospitační činnost a o výsledky vlastního hodnocení školy. Odloučená pracoviště jsou aktuálně informována a ředitelka je pravidelně navštěvuje. Formálním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která projednává dokumenty a stanovuje opatření směřující ke zvyšování úrovně vzdělávání.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý, sociální, psychický i fyzický vývoj dětí a žáků při všech činnostech pořádaných školou. Dohled nad nimi je zajištěn nepřetržitě i při přesunech na akce v rámci výuky. Zaznamenané úrazy jsou pouze drobná poranění v důsledku běžného provozu. Činnost ve stacionáři a nemocnici zcela podléhá léčebným programům. Děti ve stacionáři procházejí náročným rehabilitačním programem, předškolní vzdělávání je této skutečnosti v plném rozsahu přizpůsobeno.

Prostorové předpoklady základní i mateřské školy umožňují realizaci ŠVP. Materiální vybavení didaktickými pomůckami, speciálními počítačovými programy, hračkami, hrami, kompenzačními pomůckami atd. je na velmi dobré úrovni. Vedle kmenových tříd žáci využívají počítačovou učebnu (11 žakovských stanic), cvičnou kuchyňku, učebnu ručních prací, dvě hudebny, čítárnu s relaxačním prostorem, dílny (kovo, dřevo, keramiky) a další odborné učebny. Škola nemá vlastní školní pozemek, proto k výuce pravidelně využívá prostor v botanické zahradě a v místním zahradnictví. Třídy jsou vybaveny nastavitelnými lavicemi a moderním nábytkem. Děti ve stacionáři mají k dispozici vedle herny a ložnice prostory vybavené pro rehabilitaci. V rámci možností je k pobytu venku využívána přilehlá zahrada. Pracoviště při nemocnici má k dispozici dvě učebny s nově zařízenou hernou.

Škola hospodařila ve sledovaném období 2008 - 2011 především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s finančními prostředky na provoz získanými od zřizovatele. V roce 2008 obdržela škola ze státního rozpočtu účelovou investiční dotaci na nákup učebních pomůcek, která byla použita na pořízení mechanického vozíku AVANTI. Další investiční dotaci obdržela škola od svého zřizovatele v roce 2009 na opravu obvodového pláště budovy a dvora. Výrazným finančním zdrojem pro školu byly v tomto období také finanční prostředky získané prostřednictvím rozvojových programů vyhlášených MŠMT a v roce 2010 i finanční prostředky poskytnuté z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost v rámci projektu EU peníze školám „Inovace výuky na základních školách“. Mezi další zdroje patřily v roce 2010 a 2011 dotace zřizovatele poskytnuté v rámci programu Prevence rizikového chování v Ústeckém kraji na projekty „Pomoc“ a „Třída prevence“. K rozvoji vzdělávání a školství se podařilo škole získat četné sponzorské dary. Se souhlasem zřizovatele byly ve sledovaném období zapojeny finanční prostředky rezervního a investičního fondu školy, např. v roce 2010 k rekonstrukci kotelny. Dle předloženého finančního vypořádání dotací za rok 2008, 2009, 2010 a 2011 byly finanční prostředky státního rozpočtu vyčerpány v souladu s účelem, na který byly poskytnuty, a to především na platy a náhrady platů, ostatní platby za provedenou práci, zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění, zákonné sociální náklady a dále na ostatní neinvestiční výdaje (pojištění zaměstnanců, učební pomůcky, osobní ochranné pracovní pomůcky, další vzdělávání pedagogických pracovníků, plavecký výcvik, náhrady za prvních 14 dní pracovní neschopnosti) a se státním rozpočtem zúčtovány. Podíl státního

rozpočtu na celkových neinvestičních výdajích školy tvořil v roce 2010 cca 87 %. Počet výkonů na jednoho pedagogického pracovníka za sledované období činil v průměru v základní škole 5,82 a v mateřské škole 12,56. Finanční prostředky podpořily realizaci ŠVP ZŠS.

Předpokladem k úspěšnému provozu zařízení je spolupráce se zřizovatelem, ta je na standardní úrovni, probíhá především finančním zajištěním provozu školy. Za stěžejní považuje škola spolupráci se zákonnými zástupci žáků, jejich podpora nedosahuje potřebné úrovně. Školu navštěvují žáci převážně ze sociálně znevýhodněného prostředí, proto úsilí pedagogů směřuje k tomu, aby rodiče se školou spolupracovali a stali se jejími přirozenými partnery. Školská rada naplňuje povinnosti vycházející ze školského zákona, ředitelka školy jí předkládá dokumenty. Škola se zapojila do mezinárodního projektu Talik, jehož cílem je navázání spolupráce se zahraničím a vytvoření projektů (Vím, co chci dělat), které pomohou žákům zlepšit přechod do učebních oborů. Policie ČR pořádá pravidelné besedy z oblasti prevence rizikového chování. Problémy se zameškanými hodinami řeší škola důsledně ve spolupráci s oddělením sociálně právní ochrany dítěte a dětskými lékaři. Přínosná je spolupráce se základními a středními odbornými školami, občanským sdružením Šťovík, Domem dětí a mládeže Duchcov, Hasiči a Svazem mentálně postižených sportovců. MŠ se opírá především o spolupráci s rodiči.

Předpoklady školy ke vzdělávání dosahují vysoké úrovně.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Výuka probíhá v souladu se ŠVP ZŠS a ŠVP PV, které splňují požadavky školského zákona a zásad RVP ZŠS a RVP PV. Důraz je kladen především na individuální potřeby a schopnosti jednotlivců. Vzdělávání dětí je v plném rozsahu přizpůsobeno zdravotním znevýhodnění a léčebným programům.

Při přijímání žáků a dětí škola vychází ze skutečnosti, že je zařízením pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nerozlišuje stupeň a rozsah postižení. Přijímání jsou žáci a děti se všemi typy postižení a jejich kombinacemi.

Materiální a finanční zdroje škola účelně využívá na realizaci vzdělávacích programů. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Pro učitele jsou vedením školy vytvořeny dobré podmínky pro další vzdělávání, které probíhá v souladu s potřebami školy a zájmy pedagogů. Pro vzdělávání dětí a žáků škola vytváří bezpečné prostředí.

Vzdělávací a mimoškolní aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti. V průběhu vzdělávání se pedagogičtí pracovníci snaží cíleně rozvíjet klíčové kompetence žáků s důrazem na základní pracovní, hygienické a komunikační dovednosti.

Realizované vzdělávací strategie v MŠ směřují k postupnému naplňování stanovených cílů vzdělávacího programu. Úspěšnost dětí v průběhu vzdělávání škola sleduje, vytvářením dobrých podmínek účinně podporuje rozvoj jejich osobnosti. Dosahované výsledky vzdělávání mají standardní úroveň, odpovídají individuálním možnostem dětí. K příznivým výsledkům vzdělávání přispívá příjemné klima a příkladná spolupráce pedagogů, zdravotníků a rodičů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Ústecký inspektorát České školní inspekce, Mgr. Blahoslava Pekařová, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.u@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Ústeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ústí nad Labem 31. 1. 2012

(razítko)

Mgr. Blahoslava Pekařová, školní inspektorka	B. Pekařová v.r.
Mgr. Jaroslava Boudová, školní inspektorka	J. Boudová v.r.
Mgr. Martina Hrdá, školní inspektorka	M. Hrdá v. r.
Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice	B. Zoudunová v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Teplicích dne 10. 2. 2012

Mgr. Dagmar Kellnerová, ředitelka školy

Mgr. Dag.Kellnerová v. r.